

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frrtal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzendő.

A hirdetési díjazabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Aron**, **Szabó Sámuel**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**, felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: A szerbiai marhabevitel ügyében. — A luzerna természetese és helye a vetés-forgásban. **Berde Ferencz**. — A központi pinczemeszter erdélyi körútja. II. — Nehány szó a budapesti országos mintapinczéről. **Miklós Gyula**. — Miféle kemenczét használjunk lakszobáink fűtésére? **Szentgyörgyi József**. — Könyvismertetés. **Szentgyörgyi Lajos**. — Egyveleg: Sajtó-hibaigazítás. Remondatelepek. Luzerna- és heremag-hulladék. — Vidéki gazd. tudósítás: Dicső-Szent-Márton. — Üzleti heti szemle — Piaczi árak. — Hirdetések. —

A szerbiai marhabevitel ügyében

az erdélyi gazdasági egylet igazgató választmánya a következő felterjesztést intézte **Báró Kemény Gábor** ministerhez:

Nagyméltóságu minister ur!

A szerbiai marhabevitel ellen száznál több tekintélyes erdélyrészi állattenyésztő, marhahizlalo, szeszgyáros és marhakereskedő kérvényt nyújtott be Nagyméltóságodhoz, mely pártolás végett erdélyi gazdasági egyletünkhez is áttétetvén, közelebbi igazgató választmányi ülésünk napirendjére volt tűzve. Igaz, hogy azóta Nagyméltóságod magas válasza is köztudomásra jutott, de tekintve egyrészt a szóbanforgó ügynek meszszeható fontosságát, másrészt az idézett válaszeiratnak tartalmát, — igazgató választmányunk indokoltan vélte ez ügyre röviden visszatérni és saját nézetének is tiszteletteljes kifejezést adni.

Mindenekelőtt tartozó kötelességünk határozottan kijelenteni, hogy e kérvény tisztán közgazdasági jóllétünk érdekében keletkezett és semmiféle politikai tüntetéssel a legtávolabbról sincs összekötve. Bizonyítja ezt a kérvény létrejöttének története, bizonyítja még hangosabban számos aláírónak neve s pártállása, bizonyítja végre erdélyi gazdasági egyletünknek jelen csatlakozása, mert miután mindenkinek meggyőződését, hitvallását egyaránt tiszteljük, ebben garantíát keresünk és találunk az ellen, mintha bármely ügyben a bárhonnán nyilvánuló politikai érdeknek nyujtanánk támaszt!

Nem kívánva a kérvény indokait recapitulálni, csak annyit

vagyunk bátrak tisztelettel kinyilatkoztatni, hogy azokat nagyjában elfogadjuk és helyeseknek tartjuk.

Igaz, hogy a gazdai osztály érdekével a fogyasztóé áll szemben és miután ez a többséget képezi, kérdés: vajjon magasabb szempontból fogva fel az ügyet, nem-e szükséges oly intézkedéseket tenni, melyek ezen árucikknek t. i. a vágó marhának megolcsulását vonják maguk után?

Ily érv előtt mi is meghajolnánk, de ez nálunk csak elméletben áll, mert fejletlen kereskedelmi viszonyaink mellett néhány üzér monopolizálja az üzletet és mig egyrészt tény és a főváros vásári tudósításaiban is olvasható volt, hogy a szerbiai marha megjelenése a vételárakat lenyomta, — másrészt sehohsem tudtunk adatot találni arra nézve, hogy a fogyasztó közönség a húst is ennek megfelelően olcsóbban kapta vagy kapná!!!

A legnagyobb baj, mely a szerbiai marhabevitellel együtt jár, kétség kívül az lesz, hogy a külföldi piactól állataink továbbra is kilitlva lesznek, mert minél több kaput nyitunk meg a behozatalnak a keleten, annál több ajtó zárul be előttünk a nyugoton! Lehet ugyan, hogy a szerbiai állategészségügyi intézkedések nekünk, — kik azokat a közvetlen szomszédból ellenőrizhetjük, — megnyugvást nyujtanak; de ez vajmi keveset használ, ha a német, ha a francia hasonló felfogásnak nem hódol, — erre pedig ugyancsak kevés a kilátás.

Nagyméltóságodnak idei 2229. sz. a. kelt és a kérvény egyik aláírójához, (kit tévesen annak kezdeményezőjének tartottak a lapok) **Báró Huszár Károlyhoz** intézett magas válaszában, határozottan kijelenti, hogy a „moldova és oláhországi fejedelemségekből szarvasmarha hazánkba már övek óta egyáltalában nem bocsátatik be.”

E hivatalos nyilatkozat kétségkívül megnyugtató lesz minden érdekeltre nézve, csak azon aggály támad a figyelme- sebb szemlélőben, hogy vajjon azon tény, miszerint 84,237 drb.

vágó és ígás marha, mely az 1879. évi forgalomról szóló és a nagyméltóságú pénzügyministerium által közzétett szintén hivatalos kimutatás szerint, az erdélyrészi vámhivatalokat átlépte, miként egyeztethető össze a fenti szoros tilalommal? E részben igen nagy köszönettel vennék Nagyméltóságodnak kegyes felvilágosító válaszát, hogy a nyilvánuló kételyeket el lehessen oszlatni!

A 2229. számú magas átirat, midőn constatálja a marhabevitel tárgyában Szerbiának nyújtott némi könnyítéseket, egyszersmint kimutatja, hogy december 27-ől január 16-áig a be- és átvitel csakis 1043 drb. vágó marhát tett.

Igaz, hogy e szám nagyon csekély, de ennek okát nálunk abban keresik, hogy a Dunán azon időtájban a közlekedés meg volt rekedve, hajó nem járhatott; de mihelyt ezen akadályok megszűnnek, félok, hogy a bevitel tekintélyesebb és bennünket komolyan károsító lesz.

Meg vagyunk győződve, hogy mindezeknek egyszerű fel- említese elégséges arra, hogy Nagyméltóságod annyiszor tapasztalt áldásos gondoskodását ezen ügyre is kiterjessze és a lehetőség határai között a különben is sok teher alatt görnyedő gazdaközönségünket hathatós védelme alá vegye. Egyszersmint bátrak vagyunk, mély tisztelettel kerni, hogy kegyeskedjék Nagyméltóságod a múlt évi 397. szám alatt kelt felterjesztésünket, melyben az osztrák marhapiaczkok függetlenné tételéből esetleg reánk háromolható veszélyeket tüntettük fel, szintén magas figyelmébe venni és megnyugtató elintézésben részesíteni. —

A luczerna termesztése és helye a vetés-forgásban.

A takarmánynövények királyáról, a luczernáról, mint kisebb gazdaságaink által kellőleg nem méltányolt növényről kívánok a tavasz közeledtével megemlékezni. Mert valóban talányként tűnik fel előttem az, hogy aynyi haszonnal járó növény mellözésének oka öröklött nemzeti sajátságunkban volna keresendő, mint inkább ismerethiányunkban. Már magában véve az, hogy a luczerna 10—15—20 évig kitart, időjárásunkkal könnyebben daczol, mint bármi más takarmánynövényünk és hogy legalább is dupla hozamot ad a közepes rétekekkel szemben, elég bizonyíték arra, hogy vele ugy elméletileg, mint gyakorlatilag foglalkozzunk.

A luczerna meleg buzaföldet szeret, a kötött agyagföldben, vagy csekély termőrétegű, köves altalaju talajban egyáltalában nem diszlik és benne rövid életű lesz. Ha a neki való helyen egyszer megerősödött, sem a szárazság, sem a hideg nem oly ártalmas, mint más kulturnövényeinknek. E tulajdonsága mély gyökérszétéből magyarázható ki. Midőn a feltalaj kiszáradott, akkor a mélyebb rétegekből, hova gyökerei lehetnek, veszi fel a szükséges nedvességet. Épen e tulajdonsága idézi elő azt is, hogy daczára a terméseknek nem soványítja tenyészete alatt a feltalajt, hanem visszamaradott részei által inkább javítja.

A luczerna alá a talajt jól elő kell készíteni és pedig ve-

tése előtt egy évvel azt meg kell trágyázni, aztán valamely kapás növényt termelni ott, hogy ez által a trágya a földdel összekevertessék, hogy a trágya által kihordott és a földben rejlő gyommagvak a kapálás által kipusztuljanak, de még azért is, hogy a feltalajban levő trágyának ideje legyen leszivárogni az alrétegbe is, mivel a luczerna csak is itt veheti annak több hasznát. Azért mondjuk aztán a talaj további elkészítésénél azt, hogy ősszel a földet lehetőleg mélyre szántsuk, hogy az által a trágya is mélyen kerüljön a talajba.

Vetése hazánkban klimatikus viszonyainknál fogva inkább tavasszal történik, midőn a tavaszi késői fagyoktól nem lehet tartani. Erre nézve legjobb kalendárium maga a gazda, a ki ismeri vidéke éghajlatát. A vetőmag tiszta, csiraképes és halálos ellenségétől: az arankától ment legyen. Magbeszerzése tekintetéből a következő eljárást ajánljuk: ha a vetőmagot saját gazdaságunkból előállítani, avagy bizalmas szomszédunktól bevásárolni nem tudjuk, akkor ne forduljunk holmi házaló magkereskedőhöz, mert bizonyos, hogy a vetőmag, míg ezekhez s ezektől a földmivelőhöz kerül igen sok kézen megy keresztül s e hosszu útjában többféle hamisítás érheti. Ha tehát a visszaéléseket és károsításokat — a mennyiben hatalmunk engedi — elkerülni akarjuk, mindenesetre elismert magkereskedőtől kell rendeléseinket tennünk. Mert a hamisítás oly nagy mérvet kezdett ölteni és olyan különféle alakokban fellépni, hogy a lehető legnagyobb óvatosságot ajánlani el nem mulaszthatjuk.

A tavasz közeledtével jön a vetőmag beszerzésének ideje. És mert lehet e becses lap t. olvasói közül olyan, a ki nem bír tudomással nevesebb magkereskedőinkről, felemlitem Mauthner Ödön magkereskedését Budapesten,*) honnan öt év óta vásárlók, de nem volt alkalmam panaszkodni, sem a faj azonosság, sem a tisztaság és csiraképességet illetőleg.

A jó luczerna mag sárga, fényes és nehéz, ha barna, akkor könnyebb kicsépelhetés okáért füllesztésnek volt kitéve, ha pedig fehér, akkor éretlen s mindkét esetben csalogóni fogunk csiraképességében.

Legcélszerűbb, ha géppel vetjük 15—16 centimeter távolságu sorokban és azután lehengerezzük. Így néhány nap mulva egyenletesen és megfelelő sűrűen fog kikelni, mit kézzel való vetésnél, — bármily gyakorlott legyen a vető — el nem érhetünk. Miután a gépek haszna és előnye még több helyen ismeretlen s főleg, kikhez szólok, azoknál elterjedése csak a távol jövőben remélhető; jelen alkalommal többet csak a kézi vetésről szólhatunk. A luczerna kézzel való vetése a nagyobb magvakétól elüt és szerfelett kényes mesterség, mivel itt a vető ember nem látja hová mennyit és meddig vetett s így a vetés egyenlőtlensége könnyen beállhat.

A közelebbi években kérdés tárgyát képezte az, hogy vajjon a luczerna tisztán vagy védnövényvel vetendő-é? A ki ismeri országrésziünk szeszélyos éghajlatát az nimmal nem felelhet. S bár elhisszük, hogy 3—4 évben sikerülne egyszer

*) Tauffer Ferencz, Csiky Imre, Weisz József Kolozsvárt, Frommer A. Hermann Budapesten stb. szintén a megbízható czégek közé tartoznak.
S z e r k.

tisztán is a luczerna vetése, de hogy mikor? azt előre megmondani senki sem tudja s o szerint jobb, ha óvatosak leszünk s a védnövény mellett maradunk. Mert kiválólag a Székelyföldön s vele szomszédos megyéken a luczerna vetése május előtt meg nem történhetik, ha az utófagyokra tekintettel vagyunk; ekkor pedig rendszeren beállanak a száraz napok, melyek, ha védnövény nem árnyékolná a földet, — ha még oly türelmes volna is a luczerna — mivel csak akkor kél, semmi esetre sem szolgálja egészségére. Maradjunk tehát a védnövény mellett és inkább legyen az őszi, mint tavaszi; ne kerülje ki figyelmünket az se, miszerint a rendes szükségletnek csak felét vessük, ellenkező esetben elnyomással fenyegetné a védenzet. A védnövény a fentmondott mennyiségben elvettétvén elboronáltatik.

Miután a luczerna mag vetése piczinysege miatt még gyakorlott kéz által sem biztos, annak okáért szokták azt keverni homokkal t. i. két-rész homokot vesznek egy rész luczerna magra és jól össze vegyítik s két egyenlő részre osztva hosszába és keresztjébe a földet vele bevetik. Jegyezzük meg magunknak, miszerint, ha egy kicsivel tömöttebben vetjük a luczernát nem oly nagy baj, mint ha ritkásan marad. A vetésre azonnal következik a hengerezés, részben azért, hogy ez által a mag a földdel szorosabb érintkezésbe hozatván a mag kikelése elősegíttessék; részben, hogy a földfelület elsimittatván a kaszálás könnyebben és hamarabb történjék. Vetés után a területen szekereknek, állatoknak járni nem szabad. Ügyelettel legyünk a védnövény fejlődésére s ha netalán erősen bokrosodik és ez által a luczernát elnyomással fenyegetné, azonnal le kell azt jó magas tarlóra kaszálni. A védnövényt megérésig hagyni, egyáltalában nem helyes, hanem vagy zölden feletetni, vagy kihordva egy másik helyen meg kell szárítani.

A luczernának további ápolását, a termény betakarítását meg értékesítését egy közelebbi alkalomra halasztom. Most még igen röviden szólok arról, hogy hol álljon a luczerna a vetés forgóban?

A luczernának forgóba vételét csak akkor ajánlhatjuk, ha az, t. i. a vetésforgó legalább is 10 évet meghalad, mivel már 10 éves turnusnál is legtöbbet hat évet lehet használatban, hamarabb pedig valóságos veszteség volna annak feltörése, tudva azt, hogy a luczerna a 3—4-ik évében adja a legnagyobb terméseket. Rövid 6—8 éves forgónál a luczerna felvetelét nem ajánlom, hanem igenis egy külön állandó luczernás beállítását, mely megfelelő talaj és jó gondviselés mellett sokáig ellátja gazdaságunkat takarmánnyal, feltörése után pedig hámbárunkot szemessel.

Berde Ferencz.

A központi pinczemester erdélyi körútja.

II.

(Vége.)

Nagy haladást mutat fel Erdély a jeles külföldi borfajok honosításában, bár nem mindenütt fordítottatott kellő gond arra, hogy az egyes fajoknak megfelelő posztíók választassanak, így a rajnai rizling sok olyan helyre ültetett, a hová nem való, nevezetesen kis táblánként hazai fajok közé; ezeket jókor be-

szüretelve, az egyes kis rizlingtáblákat nehéz volna megörizni, pedig a rizling későn érő szőlőfaj lévén, csak a késő szüretelés mellett nyeri meg fajának jellegét, mit legjobban bizonyítanak a báró Kemény István és báró Apór urak késő szüretelt rizling borai.

Jó években is késő szüretelés mellett a rizlingbor készítésnél még nagy gond fordítandó a fürtök kiválogatására, ezek szétezva és lebogyózva az erjedés bekövetkeztéig a héjon hagyandók, úgy, hogy a szőlőhéjak a must alatt tartassanak; kiszajtolás után a rizlingmust 16—18 R. fok melegben kierjesztendő, a nyert bor kierjedés után rendszeren lefejtendő és a 3—4-ik évben derítés által oda idomítandó, hogy palaczkérett legyen; így üvegekre lefejtve hosszú ideig megtartja jellegét, holott hordókban tartva és hosszas utóerjedésnek alávetve, elveszti azt és faj illatját, melyek pedig a rizlingbort értékessé teszik.

Selejtes években nem lehet a rizlingbort rizling-vignetta alatt elárusítani, hanem ekkor mint közönséges asztali bor értékesítendő, mint az a Rajna vidékén — a rizling hazájában is szokás.

Miután az olasz rizling igen bőven terem és mint korábban érő szőlőfaj rosszabb években is jeles asztali bort ad, inkább ezen szőlőfaj terjesztésére kellene nagy súlyt fektetni Erdély majdnem minden részében.

A Sauvignon szőlőfaj, Semillonnal összeszürve, igen szép, a Chateau Yquemhez hasonló jelleggel bíró bort ad; e két szőlőfajnak, ha megfelelő posztíókra ültetnek, szép jövőjük van Erdélyben.

Az Erdélyben igen elterjedt muskotályszőlő inkább mint gyümölcs értékesítendő, mert a nem kövér, édes muskotálybor nem bír nevezetesebb értékkel. A hazai fajok közül még felemelendő a kövér szőlő, ez gazdagon terem és bő czukortartalmu mustot ad, de borának minőségéhez képest nincsen határozott jellege, azonban megfelelő adag muskotályborral összeházasítva, jó években kitünő borrá változik, mit legjobban bizonyít e két fajból összeállított czelnai finom vegyes.

A leányka-szőlő kitünő zamatu bort ad, de keveset terem, a som-szőlő gazdagabban terem ugyan, de csak ritka esztendőben érik, mi mindkét fajra nézve igen hátrányos.

A Carbenet bornak nagy jövője van Erdélyben, igen gazdag festanyag tartalmánál fogva ezzel a legtermészetesebb uton lehet gyakran festanyagban szegény kadarka szőlőből szűrt magyar veres borokat összeházasítás által megfesteni.

A gyenge, üres és savanyu rizling és közönséges 1879. és 1880-iki borok szesztartalma sok helyen, így Tordán, Maros-Vásárhelyt, Enyeden és a Nyárad mentén, borszesz hozzáadásával volna 8—8,5%-ra emelendő, ez által e borok kellő testességet nyernének, azonfelül pedig a hozzáadandó szeszmennyiségnek megfelelő borkősav kiválasztása által savanyuságuk is kevesbítették.

A borok Erdélyben helyesen tele töltve tartatnak és esztorgályozott akonával vannak beaknázva; ha a hordó szája jól kerekre van kifurva, felesleges az erdélyi szokás szerint az esztorgályozott akonára tengeri csuhát is alkalmazni.

Erdélyben mindenütt nagy, 500, 1000, 5000 literes hordókban tartatik a bor, a mi a borkezelést nagyon könnyíti; mindamellét a borok egyenlősítésével nem igen foglalkoznak; egy pinczében sokszor 10—15-féle bor is található, ezek összeházasítás utján 1—2, legfeljebb 3-féle borra lennének redukálándók. Sok helyütt a rizling, som, stb. fajból oly csekély mennyiség van, hogy nem érdemes azokat külön kezelni s különösen ha fajuk kellő jellegével nem bírnak, közönséges borok közé volnának keverendők.

Romlott bort igen keveset találtam Erdélyben és csak elvéve izleltem hibás bort, mi jele annak, hogy a hordók tisztántartására elég gond fordítatik.

A borok lefejtéséhez ajánlatos volna czélszerű borfejtőgépet alkalmazni s tanácsos volna — tekintve a költséget — ha 5—10 termelő közös használatra szerezne be ily gépet.

A vízahólyag elkészítését és alkalmazását sok helyt szóval is magyarázva, nem tartom feleslegesnek azt itt is leírni.

A vízahólyagot egész levelekben, közönséges, de többször megújított kútvizben 20—24 óráig beáztatva s belőle a vizet kifacsarva jól meg kell gyurni, addig, míg szálai tökéletesen szétválnak, ezután gyurás közben friss kútvizzel felhigítandó annyira, hogy sűrű fehér péppé változzék, melyet szítán keresztül bocsátva, a szálkás részek a szítában vissza maradnak. A szítán keresztül ment pép kevés savanyu borral összekevertetvén, a vízahólyag azonnal kocsonyává lesz, ezután keverés közben 24 óra hosszáig 2—3 óra időközönként kevés bor töltetik hozzá, addig, míg többé már nem tömörül. A vízahólyag ekkor egy alig folyékony tömeget képez s alkalmazásra kész; — üvegbe töltve eltartható több hónapig.

Az így elkészített vízahólyagból egy 500—600 literes hordó borhoz 0.7—1.5 liter vétetik a bor állapotához képest, ezután egy dézsában a deritendő borból kétszerannyi hozzátöltendő és nyirseprűvel jól meg korbácsolandó (felverendő), míg egészen habbá nem válik; közben a dézsa tele töltetvén, a bor egyik dézsából a másikba addig töltendő át, míg az egész egy habtömeggé lesz, a deritendő borból előre kivett 3—4 dézsa bor helyébe töltetvén az így elkészített vízahólyag, a bor taszitóvással vagy lyukas lécczel, borostorral erősen felkavarattatik, a hozzákötött vízahólyaggal. Most az előre kivett 3—4 dézsa bor visszatöltendő a hordóba s a hab eloszlására a hordószája környéke fakalapáccsal ütendő, így a hordó egészen színig levén töltve, nem szabad semmi habnak maradni. A hordót jól leaknázva, a bor megtisztul 1—2 hét alatt; megjegyzendő azonban végül, hogy a deritendő bor derítés előtt 1—2 héttel lefejtendő.

Néhány szó a budapesti országos mintapinczéről.

Egyik főczélja lévén ezen mintapinczének az országban létező különböző borkészletekből bizonyos, mustrául s mintegy kiállítási tárggyul szolgáló mennyiségnek elhelyezésére alkalmat nyújtani s ez által a borvevőket s termelőket közvetlen érint-

kezésbe hozni: a készleteiket eladni kívánó termelőknek saját érdekükben kívánatos lenne, hogy érett, kifejtett boraikból kicsiny mustra üvegekben megfelelő mennyiséget minél előbb mustraképen ide (földmívelési ministerium, közp. mintapinczébe czimezve) beküldjenek.

A mustra küldeményekre bádogszelenczékbe csomagolt 1½, másfél deciliter nagyságu kisebb palaczkok lesznek alkalmazandók. A termelők tájékozása czéljából, azoknak leendő bemutatás végett küldöttem az erdélyi gazd. egyesületnek egy ily teljesen felszerelt mustra dobozt és üveget,*) oly megjegyzéssel, hogy a termelők, kik boraikból mustrákat beküldeni ohajtván, ily palaczkokat szerezni kívánnak, a mennyiben azt ott helyben jutányosan előállítani nem lehetne, ez iránt kormánybiztosi hivatalomhoz fordulhatnak, honnét teljesen felszerelt ily mustradobozok darabonként 17 krajczárért tetszés szerinti mennyiségben lesznek megszerezhetők. Ha nagyobb mennyiség szerzése igényeltetik, úgy közvetlen az erre vállalkozó czégekhez fordulni legajánlatosabb; még pedig a palaczkokért Kossuth János üvegyáros czéghez (Budapest, vámház-körut), mely azokat dugóval ellátva darabonként 5 krért szállítja; a dobozok pedig nagyobb mennyiség megrendelése mellett Schlick vasöntő czégnél (Budapest, vaczi-körut) ezerenkint 110 frtjával, tehát darabonként 11 krért rendelhetők meg.

Az ily módon beküldött bormustrák kapcsában — melyekről rendes könyv fog vezetetni — a beküldő által a név, czim, lakhely, posta- és táviradaállomás, a bortermelési helyén és évén kívül, ha a termelő érdekében fekvőnek találja, kiteendő még a rendelkezésre levő készlet mennyisége s a hectoliterenkénti eladási ár.

A mustrák a vevők általi megtekintésre a mintapinczében elhelyeztetvén, a vételre komolyan reflectálni kívánóknak izelés végett kiadatnak, még pedig — a beküldő tetszése s e tekintetben nyilvánított kívánsága szerint — díjtalanul vagy bizonyos általa megszabandó összeg megfizetése mellett.

Minden egyes küldemény a fentérintett czim alatt bérmentve lesz beküldendő, ettől eltekintve a termelőt semmiféle költség nem terheli, mert a borok minden egyéb tekintetbeni kezelése teljesen díjtalanul eszközöltetik. Sőt a mennyiben a pénzügyi törvények 6. füzeté 64. §-ának határozata értelmében egy küldemény bor mennyisége után a fogyasztási adómentesség egyedül azon esetben alkalmaztatik, ha azt 2 krnél magasabb fogyasztási adó nem terheli, szükséges az erdélyi gazd. egyesület tudomására hoznom, hogy Budapesten egy liter bor után fogyasztási adó czimén 3½ kr, kövezeti vám czimén ¼ kr szedetik; e szerint több mustra üvegnek egy ládába csomagolása, mihelyest a küldemény 50 centiliternél többet tesz ki, fogyasztási adó és kövezeti vám alá esik, ezen czimen a küldeményeket terhelő kiadás a földmívelési mister ur ő nagyméltósága által fedeztetni fog.

Miklós Gyula,
borászati kormánybiztos.

*) A titkári irodán megtekinthető.

Miféle kemenczét használjunk lakszobáink fűtésére?

Fiatal korom 17, 18, 19-ik éveiben a testalkatom oly sovány volt, hogy tüdővésznek tartottak, én tehát már akkor nagyon érdeklődtem az egészségügy iránt és észlelődéseim közt azt találtam, hogy lakszobám levegője szüntelen terhelve volt a vaskemencze elillanó parányaival, mivel a letörölt ablak a tör-lőn feketén mutatta e parányokat! Katonai szolgálatban lévén, azon szállást kellett elfoglalnom, a mely állásomnál fogva meg illett; laktam tehát vaskemenczével ellátott, de olyan szállá-sokat is, melyekben kályhakemencze volt, ezekben azután a baj természetesen nem fordult elő, mert a cserepet sem a levegőnek élenye, sem a tűz nem támadja meg.

No de miként állott az ügy nyugalmaztatásommal? ugy mint más gyarló embernél — szégyenletesen! tudomnak pár hét előtti ideig baja nem volt; az év 7—8 hónapját házsongárdi kertem üde levegőjében töltöttem; a téli hónapokra a városba szállva szittam a vas kemencze terhelt levegőjét, vétkes eljárásomat a természet ugyan nem büntette rögtön, tehát könnyelműen nem is gondoltam vele, de az idén lesujtott a betegség, mely miatt már ötödik hétben fekszem az ágyat, megtámadott tudom naponta érezteti velem, hogy jobb levegőben már a hely-reállás küszöbén lehetnék! A mint az idő megengedi, löketem ki a vaskemenczét és tegye ezt mindenki, a ki tudja, hogy az egészséghez ép oly szükséges a tiszta levegő, mint a minden-napi eledel. Ennyit tenni hatalmunkban van, marad ugy is elég, a mit nem győzhetünk le!

Szentgyörgyi József.

Dijazással egybekötött tenyészállatvásár, szarvasmarha és juhok számára.

Budapesten, 1881. május hó 6., 7., 8. és 9. napjain.

I. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi k. miniszter a szarvasmarha- és juhtenyésztés előmozdítása érdekében Bu-dapesten folyó évi május hó 6., 7., 8. és 9. napjain szarvas-marha- és juhtenyészállatokból vásárt tart.

II. A vásár célja az, hogy a tenyészállatokat venni szándékozók a jelesb állatok beszerzési forrásaival megismer-kegjenek, hogy a vásárláshoz kívánatos választékkal rendelkezzenek; viszont, hogy az eladók állatjaikat nagyobb számu vevő-vel megismertethessék, egyszóval, hogy a tenyészállatok adás-vevése megkönnyítettén, ez által azok tenyésztése és terjesztése előmozdittassék.

III. A tenyészállat tulajdonosoknak a vásárban való rész-vétét fokozandó, a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi k. miniszter a jelesb tenyészállatok díjazására az alább irt pénzbeli jutalomdíjakat engedélyezte.

IV. A vásár és kiállítás rendezésére az e végre felkért or-szágos gazdasági egyesület közbejöttével egy vásár ren-de-ző bizottság alakított, mely Budapesten a köztelken székel.

A vásár Budapesten a fővárosi marhavásártéren tartatik.

V. A vásár május hó 6., 7., 8. és 9. napjain, mindig reg-gel 10 órakor kezdődik és délutáni 6 órakor végződik.

VI. A vásárra bocsáttatnak a korra való tekin-tet nélkül:

A) Szarvasmarha, bika, bikaborju, tehen, üsző és üsző-borju. I. Magyar. II. Nyugati fajta.

B) Juh, kos, kosbárány, nőtény juh és bárány. I. Meri-no: a) electoral negretti, b) hazai fésüs gyapju vagy franciaia irányu. II. Racka. III. Angol husjuh. IV. Egyéb fajták.

Magyarországi kiállítók által külföldről vett vagy kü-l-földi tulajdonosok birtokában levő állatok is vásárra bocsáttatnak. A díjakra azonban külföldön nevelt ál-latok csak az A) II. és B) III. IV. alatti csoportokban verse-nyezhetnek.

Hizlalt vagy tenyészképtelenné tett, vagy egyéb okból tenyésztési célokra már nem alkalmas állatok a vásárra nem bocsáthatók.

VII. A vásárra a bejelentések a vásárrendező bi-zottság által szétküldött (illetőleg attól nyerhető) bejelenté-si minták felhasználásával két példányban legkésőbb apr. hó 10-ig bezárólag kell hogy a vásárrendező bizottsághoz czimez-ve, a köztelekre küldessenek, minden bejelentéshez a tenyészet egészségi állapotát igazoló egészségi bizonyítvány csatolandó.

Az állatok szállítására nézve a vasutak kedvezmé-nyeket engedélyeztek, erre jogosító igazolványok a vá-sárrendező-bizottság által a bejelentőknek megküldetnek.

VIII. A bejelentett állatok május hó 6-án estig okvetlen beállítandók.

Az állatok Budapestre érkezés után azonnal állatorvosi-lag, a kiállító megterheltetése nélkül, újból megvizsgáltatnak s ha betegeknek találtnak, a budapesti állatorvosi tanintézetnek adatnak át orvoslás végett.

IX. Az állatokat a vásár utolsó napja: május 9-én d. u. 6 óra előtt a vásárról elvinni nem szabad.

X. Az állatok takarmányozásáról és ápolásáról a kiállítók gondoskodnak. Intézkedés történend e végre, hogy a szükséges takarmány és alomszalma mérsékelt és a vásártéren közzeendő áron a vásártéren helyben kiszolgáltassék.

XI. A vásárra hozott tenyész állatok állása felett azok ára is kiteendő s az a bejelentési iven is megemlítettő, hogy az ár a katalógusba felvehető legyen.

XII. A kitett áron az állat az első jelentkező vevőnek min-denesetre eladandó és többé árverésre nem bocsátható.

XIII. Ha valamely állat tényleg eladatott, e körülmény a vevő nevével együtt az állás fölötti táblán kiteendő.

XIV. A vásár utolsó napja, — május 9-e déli 12 óráig el nem kelt állatok az nap árverezésre bocsáttatnak. A kikiáltási ár a tulajdonos által határozottatik meg, mely ár a bejelentett eladási árnál nagyobb nem lehet.

Ha a kikiáltási áron felül ígérnek, eladó tartozik az állatot átadni.

XV. A jelesb állatok díjazása céljából az e célra fel-kért országos gazdasági egyesület közbejöttével két bíráló bi-zottság alakittatik, egyik a szarvasmarhák, másik a juhok számára.

XVI. Mindkét jury május 7-én kezdi meg működését és aznap be is fejezi, úgy, hogy május 8-án reggel 10 órakor már a díjazott állatok állása felett a díjak jelezhetők legyenek.

XVII. A díjazott állatok elővezetése mellett a díjak kihirdetése és kiszolgáltatása május 8-án déli 12 órakor történik.

XVIII. A földmivelési miniszter által adományozott díjak a következő osztályokra tüzetnek ki:

A) Szarvasmarha. I. Magyar fajta. Bika: 1. díj 100 drb. 10 frankos arany. 2. díj 40 drb. 10 frankos arany. 3. díj 20 drb. 10 frankos arany. Bikaborju: 1. díj 10 drb. 10 frankos arany. 2. díj 5 drb. 10 frankos arany. Tehén: 1. díj 50 drb. 10 frankos arany. 2. díj 20 drb. 10 frankos arany. 3. díj. 10 drb. 10 frankos arany.

II. Nyugati fajta. a) Berni, kuhlandi, pinzgau, allgäu. Bika: 1. díj 100 drb. 10 frankos arany. 2. díj 40 drb. 10 frankos arany. 3. díj 20 drb. 10 frankos arany. Bikaborju: 1. díj 10 drb. 10 frankos arany. 2. díj 5 drb. 10 frankos arany. Tehén: 1. díj 50 drb. 10 frankos arany. 2. díj 20 drb. 10 frankos arany. 3. díj 10 drb. 10 frankos arany.

b) Egyéb kultur-fajták. 1 drb. bikára 30 drb. 10 frankos arany. 1 drb. tehén 20 drb. 10 frankos arany.

B) Juhok: I. a) Merino electoral negreti: 1 díj 25 drb. 10 frankos arany. b) hazai fésüs, gyapjas vagy franczia irányu: 1 díj 25 drb. 10 frankos arany. II. raczka: 1 díj 25 drb. 10 frankos arany. III. angol: 1 díj 25 drb. 10 frankos arany. IV. egyéb fajták: 1 díj 25 drb. 10 frankos arany.

Juhok csupán csoportokban nyerhetnek díjat. Egy csoport legalább három darabból álljon, ezek közt legalább egy kos.

XIX. A pénzbeli díjak mellett oklevelek is adatnak, melyeken a jutalomdíj megemlítve van.

XX. Pénzbeli díjakon kívül elismerő oklevelek adatnak.

XXI. A vásár látogatása díjmentes.

Budapest, 1881. február hó.

Földmivelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. k. ministerium.

Könyvismertetés.

Kertészeti kézikönyv (I. kötet: Gyümölcsfa kertészet). Tanuló és gyakorló gazdák, lelkészek, tanítók, kertészek és általában kertészettel foglalkozók használatára írta Biró Pál debreczeni magy. kir. gazd. intézeti főkertész s a kertészet és a vele rokon tárgyak rendes tanítója.

Debreczen, 1880. VIII. 185. lap, — ára 1 frt 20 kr. —

A mint a czimből látható, ezen általános elterjedésre számított művével író s a mint előszava végén igéri, még — folytatólagosan — 3 ilyen terjedelmű munkával törekszik gazdagítani kertészeti irodalmunkat. (Konyhakertészet, gazdasági fatenyésztés és szőlészeti műveivel.)

Ha nem is írta volna szerző műve czimlapjára, hogy ő miféle foglalkozásu ember, megmondaná az az aprólékosságokra kiterjeszkedő magyarázat, mely egész művén végig húzódik és pedig igen ügyesen s általában véve nagyon-nagyon — s

talán az is sajtóhibából származott — csekély hibával, téves elnevezéssel.

Megismerteti a gyümölcsfát a legparányibb részleteiben; elmondja azok különféleségét; szól a faiskolákról általánosságban és részletesen; bemutat egy elég jól alakított faiskola alaprajzot; elbeszéli az időnként szükségeltető munkákat; szóval a gyümölcsészethez tartozó mindennemű teendőt művébe foglal.

Bemutatja 3 szép kiviteli táblán — időszerűen — csaknem kézzelfoghatólag az ojtás és fanevelés okszerű módjait.

A 73—75 lapokra beilleszt 3 igen szükséges — nemesítési, faiskolai és megrendelési — napló mintát; folytatásul pedig a legszükségesebb havi teendőket tárja elénk.

Az I-ső részben 80 lapon tárgyalja a gyümölcsfa tenyésztést, a 81-diken kezdődőleg, a II-ik részben a gyümölcsfa művelést írja le, lehető praktikus modorban, — ide is alkalmazván — a koronaképzést és pyramisfa alakítást jelző — egy pár sikerült minta lapot.

A 121-ik lapon kezdve — folytatólag — tárgyalja a gyümölcsfák betegségeit, azok óv- és gyógy módját; elősorolja a különféle gyümölcsfák legió ellen-ségeit s azok óv- és pusztító módjait. Mintát nyújt a Gyümölcskerteti fő- és törzskönyvről.

A III-ik részben szól a gyümölcs értékesítéséről, a le-szedésen kezdve annak mindenfélévé való földolgozásáról. Végül

a IV-ik részben az almák, körték, cseresznye-meggyek és szilvák rendszerét tárja elénk 6 gondosan — szakértően — kidolgozott táblán, hol gyümölcseink legjelesebbjei is jóformán felsorolva.

Hogy volt-e szükség e munkára, — örömmel fog meggyőződni a tisztelt olvasó és ügybarát a felől, ha könyvtára részére megszerzi s csak futó pillantásra is méltatja, melyet mint igen nagy figyelemmel szerkesztett szakmunkát jó lélekkel ajánlunk minden, szerző által elő sorolt s elő nem sorolt s általunk is igen tisztelt gyümölcsészeti fő-fő tényezőink figyelmébe.

Kolozsvár.

Szentgyörgyi Lajos.

EGYVELEG.

* Mai számunkkal veszik vidéki t. olvasóink **Taufer Ferencz** helybeli előnyösen ismert magkeskedőnek és az erdélyi gazdasági egyesület bizománosának főárjegyzékét (39-ik évfolyam); ajánljuk az érdeklődők szives figyelmébe.

— Sajtó-hiba igazítás. Az „Erdélyi Gazda“ 8-ik számában „A svéd vagy korcs heréről“ című cikkbe több sajtóhiba csuszott be, melyek közül a nevezetesebbeket utólagosan kijavítani kérjük u. m. az 57-ik lap második hasábjának első sorában „Fillbogen“ helyet Fittbogen olvasandó; továbbá az 58-ik lap első hasábjának alulról számított harmadik sorában „legelést előmozdító“ helyett, tejelést előmozdító-t kérünk olvasni. —

— A remondatelepek életbe léptetése, melyért erdélyi gazdasági egyletünk a hazai lótenyésztés érdekében évek óta lankadatlan kitartással küzd, a megvalósításhoz immár közel áll, mert a szebeni katonai parancsnokság idei 632. sz. alatti átiratával a felajánlott birtokok előleges szemléje iránt intézkedett. Egyelőre csakis katonatisztek vannak kiküldve azon utasítással, hogy ez alkalommal részletes felvételekbe ne bocsátkozzanak, hanem csak általában állapítsák meg és minden egyes birtokra nézve indokoltan jelentsék ki, hogy az a kitűzött czélra: kiválóan alkalmas, kevésbé alkalmas, vagy éppen nem alkalmas. Ezen jelentések alapján azután mindazon birtokok, melyek az erdélyi gazdasági egyletnek már korábban a katonai parancsnoksághoz benyújtott véleményével egyezőleg kiválóan alkalmasoknak bizonyulnak — legkésőbb ápril hó elején részletes szakértői megtekintés alá kerülnek, mely bizottságban az erdélyi gazdasági egylet egy küldöttje is közre fog működni. Az előleges szemle alá kerülő birtokok a következők: Mező-Szent-György (Simon Lajos), Kis-Czég (Wachsmann Claudius), Középfalva (Földváry József), Somkerék (Báró Bornemisza Albertné), Faragó (Gróf Teleki Gasztáv), Kolozs (M. kir. kincstár), Széplak (Makray Lászlóné), Bethlen (Gróf Bethlen András és Gergely), Gyulatelke (Máriaffy Albert), Czege (Gróf Wass Ádám), Pata (Horváth Gábor), Alsó-Zsuk (Báró Bánffy Albert), Válaszut (Báró Bánffy Ádám), — kiküldött szemle-biztos Könczöl József, cs. kir. huszárkapitány. Továbbá Maros-Ilye (Báró Bornemisza Tivadar), Karácsonfalva (Báró Bánffy Jenő), Gerend-Keresztur (Báró Kemény Béla), Bábolna (Velicska Lajos), Egerbegy (Paget János), Obrázsa (Báró Wesselényi Miklós), Pusztá-Szent-Mihály (Weinberger Pál), Magyar-Nagy-Sombor (Zsombori Lajos), — kiküldött szemlebiztos Krauchenberg Lajos, cs. kir. huszárkapitány. Végre Hidvég (Gróf Nemes János), Szárhegy (Gróf Lázár Jenő), Bikfalva községe és Gyergyó-Alfalu (Rosdai Antal), — kiküldött szemlebiztos Sényi Sándor, cs. kir. huszárkapitány. A szemlék a jelen hó 7-én kezdettek meg és martius 24-ére mind a felajánlott 25 birtok meg lesz tekintve. —

— A luczerna és heremag hulladékok tárgyában a földmivelési minister a következő köriratot intézte a gazdasági egyletekhez: Több magkereskedőnek az 1881. évre megjelent árjegyzékében a heremagvak között rostahulladék, tisztított rostaalj, luczernahulladék elnevezések alatt a luczerna és heremagvakból kirostált rostaalj ajánlatik eladásra. Miután a luczerna és heremagvak, az arankának nagy elterjedése folytán tudvalevőleg ez élősdű növény magjával jobbadán mind keverték és a rostálás éppen az arankamag kiválasztása érdekében történik, több mint valószínű, hogy az érintett árjegyzékekben kínált rostaalj igen jelentékeny mennyiségű arankamagot tartalmaz. Nehogy tehát e rostaalj vetőmag gyanánt az olcsóság ingere folytán esetleg félrevezetett gazdaközönség által beszereztessek és így az aranka, melynek irtása oly sok gondot és fáradságot okoz, ez uton tömegesen szaporodhassék, figyelmeztetnek a gazdákat, hogy az olcsó luczerna és here rostaaljak vásárlásától saját jól felfogott érdekükben óvakodjanak.

Vidéki gazdasági tudósítás.

Dicső-Szent-Márton, 1880. martius 4.

Február 26, 27 és 28-án tartott országos vásárunk igen jól sikerült, kínálat-kereslet egyaránt élénk volt, egy pár ökör 260 fittói 350 frittig, tehén darabja 70—120 frittig kelt el. Őszi vetéseink kitűnően telettek. Utaink bár jók voltak, gazdáink mégis csak igen keveset trágyáztak, a telet inkább fahordásra használták; meg kívánom azonban jegyezni, hogy ez nem hanyagságból történt, hanem azért, mert a tagosítás előmunkálatai befejezve lévén, remélhetőleg a kihatás még ez évben megtörténik. Takarmányunk fogyatékán van és csak igen drágán szerezhető. Heti vásárainkon a gabonakereslet nagy, ára emelkedett. Gyümölcsfáink jól telettek, némely gazda a hernyószedést elvégezte, bár mindnyájan teljesítenék e fontos munkálatot. Állataink egészségesek, a tél folytán járványos betegségek még csak szörványosan sem fordultak elő.

Székely János.

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjupiacz Budapest, 1881. február 26-tól márczius 5-éig.

Buza üzlet igen élénk, forgalom 80,000 metermázsa.

Rozs üzlet gyenge.

Árpa üzlet meglehetősen, forgalom 4000 metermázsa, ár takarmányárpa 6 ftt 60 krig, seres árpa 8 fttig.

Zab üzlet közepes, forgalom 2500 metermázsa.

Törökbuza üzlet jó, forgalom 6000 metermázsa.

Gyapju. Nyomott hangulat minden oldalról, melyet a londoni gyapju árverés okozott; forgalom említést nem érdemel. A küszöbön álló Józsefnapi vásárra kevés vevő jelentkezik és az üzlet tulnyomó része valószínűleg katona posztókra fog szorilkozni.

Gabona-árak:

minimum és maximum: Budapest már. 5. | Bécs már. 5.

Buza	11.65—12.90 ftt	10.50—13.70 ftt
Rozs	10.20—10.50 ftt	10.10—11.45 ftt
Árpa, takarmány	6.40—6.70 ftt	6.50—7.00 ftt
Árpa, szeszfőzésre	7.40—8.20 ftt	— — — ftt
Árpa, seres	8.50—9.60 ftt	8.40—10.80 ftt
Zab	6.30—6.50 ftt	6.50—7.25 ftt
Törökbuza	5.65—5.75 ftt	6.35—8.00 ftt

Budapesti marhavásár márczius 3-án. Összes felhajtás 1748 drb. nagy és 1620 drb. apró marha. Ebből eladatott 32 drb. bika, 1092 db. ökör, 452 db. vágó tehén, 158 drb. fejős tehén, 14 drb. bival, 406 db. borju, 1214 drb. bárány. Árak: bika darabonként 60—118 ftt, ökör páronként 194—300 ftt, vágó tehén páronként 140—230 ftt, fejős tehén darabonként 80—170 ftt, bival páronként 138—190 ftt, borju darabonként 9—26 ftt, bárány páronként 3.30—6 ftt. Húsárak 100 kilonként: ökörhús 45—50 ftt, tehénhús 42—47 ftt, borjuhús 60—80 ftt, bivalhús 40—44 ftt.

Bécsi marhavásár február 28-án. Összes felhajtás 2960 drb és pedig 1621 drb. magyar, 425 drb. lengyel és 914 drb. német fajta, melyből 1709 drb. ökör, 946 drb.

tehén, 315 drb. bika. Árak 100 kilonként: magyar hizó 49—59 frt, lengyel 49—55 frt, német 50—57 frt, tehén 48—52 frt, bika 46—50 frt.

Kőbányai sertésvásár martius 4-én. (Az első magyar sertésüzemelési és kölcsönelőező részvénytársaság jelentése.) A heti forgalom csekélyebb volt, mert a külföldre kevesebb vitetett ki, mindamellett az árak, különösen nehéz fajtáké szilárdak maradtak.

Jegyzett árak: magyar válogatott sertés 220—260 klgr. nehéz 59—60 kr., 180—210 klgr. nehéz 58—58½ kr., öreg 300 klgr. felül 55—56 kr., vidéki sertések 55½—56½ kr, válogatlan 58—58½ kr. Transitó: szerbiai nehéz 54—56½ kr, romániai 52½—54 kr, tuskések 50½—53 kr, fogyasztás, súlykülömbőség szerint 2—3 krral olcsóbb.

Takarmány árak: tengeri (bánáti) 5.75 frt, román 5.95 frt, árpa 6.60 frt. Helyi állomány: február hó 25-éről maradt: 66,333 darab; hozzá hajtattott: Alvidékről: hizott 4043 drb., tartani való 943 drb., Szerbiából 2107 drb., Romániából 3227 drb., magyar államvasutal 1020 drb., együtt 11,337 drb., összesen 77,670 drb. Elhajtattott: Felvidékről 161 darab, Bécsbe 3226 darab, Csehországba 1200 drb., Bodenbachon át 2018 drb., Ruttkán át 348 drb., Dél-Németországban, Holland 1185 drb.,

Budapesti fogyasztás 1818 drb., Kültelki fogyasztás 120 drb., összesen 10,076 drb., marad állomány 67,594 drb. A részvény szállásokban 16,640 drb. van elhelyezve.

Az egészségrendőri és transito szállásokban maradt feb. 25-éről 8636 drb, hozzá hajtattott: szerbiai 2104 db., romániai 3227 drb., együtt 13,967 drb.; elhajtattak 4844 drb., marad állomány 9623 db. és pedig 3615 drb. szerb, 6008 drb. román-szerb sertés. Az egészségrendőri vizsgálatnál január 1-től—25-ig 515 drb., e héten pedig 161 drb., összesen 676 drb. lett a fogyasztás alól kivonva és technikai célokra feldolgozva.

Disznózsir: kész áru hordóval együtt 71.50—72 frt, ápril és májusi kötésben hordó nélkül 69 frt.

Szalonna: vidéki szalonna 60 frt, városi áru 62—63 frt, füstölt szalonna 65—66 frt.

Bécsi sertésvásár márczius 1-én. Összes felhajtás 3972 drb. és pedig 1166 db. nehéz, 1159 drb. középnehéz és 1909 drb. süldő; melyből 1909 drb. magyar, 1742 drb. orosz-lengyel, 225 drb. szerb és 96 drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 54—56 frt, középnehéz 48—53 frt, süldő 34—44 frt; szalonna és zsir 69—71 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Piaci árak.

A heti vásár		Egy hectoliter vagy metermázsá*							100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	elegy buza	rozsa	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marhahús	
á r a k r a j o z á r o k b a n												
Beszterozo Brassó Csik-Szereda Décs Déva	márt. 4	900	780	690	—	350	540	200	80	360	44	
Erzsébetváros Fogaras K.-Fehérvár Gy.-Sz.-Miklós Kolozsvár M.-Vásárhely Nagy-Enyed H.-Szében Hegesvár H.-Sz.-György Sz.-Régen Sz.-udvarhely	márt. 4 márt. 1 feb. 26 márt. 3 márt. 4 márt. 3 márt. 3	— — 1000 — 1000 780 — — 730 — — 810	— — 950 — 800 — — — 580 — — 660	— — 800 — 600 620 — — 540 — — 590	— — 540 — 450 — — — — — — —	— — 360 — 340 — — — 210 — — 240	— — 580 — 700 — 340 — — — — 340	— — 360 — 220 — — — 180 — — — 320	— — 160 — 100 — — — 100 — — 140	— — 300 — 270 — — — 350 — — 250	— — 36 — 40 — 36 46 — — 44—48 — 36	

*) A csillaggal jelelt árak metermázsára értendők.

Melléletek

100 darabonként 1 forint 40 kr-ával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetés szerint akárhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1 1—3 1—6 1—12 1—18 1—24 1—30 1—36 1—42 1—52									
	széri hirdetésnél									
	fizetendő forint									
1/16 v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	180	210
2/16 v. fél „	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105
3/16 v. negyed „	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53
4/16 v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27
5/16 v. tizenhatod „	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői 25% vagyis egy negyedrészen engedményben részesülnek ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.